

Nincs ugrás . . .

Írta: *Bédy-Schwimmer Rózsa.*

A társadalom fejlődését lomhán követők, és az útjában álló akadályok elgördítésének fáradságától húzódozók kedvenc mondása: „Nem kell siettetni a fejlődést, hiszen a természetben sincsen ugrás.” Mint minden haladó mozgalom, a nőmozgalom is sűrűn találkozik a társadalmi renyheség e tudományos színezetű palástolásával.

És mint minden, eleinte utópisztikusnak, aztán forradalminak, végül csak kényelmetlennek mondott reformé, a nőmozgalom eredményei is napról-napra rácáfolnak a fejlődés siettetése lehetetlenségéről szóló frázisra. Legújabbán a svéd nők hatalmas diadala az élő cáfolat. A svéd nők *akartak* és akaratuk legyőzte a konzervatív kormányt, le a mérgesen antifeminista királyt, meghódította a sajtót és a közvéleményt. Négy hónapig porolták, rázták, kefélték a rozsdás reakciót és eltakarították a fejlődés útját torlaszoló összes akadályokat. És az a fejlődési folyamat, amely minden útját

álló akadályt nagy körben körüljárásával rengeteget pazarol pótolhatatlan időnkéből, a fejlődést irányítók tisztogatási munkája nyomán szabadon iramodhatik céljai felé.

A svéd nők és az igazságos svéd férfiak nem félték a fejlődés „ugrásától”: lehetővé tették, hogy a nők választójoga kormányprogramm, a királyi trónbeszéd leglényegesebb bejelentése legyen, holott négy hónappal előbb nem volt politikai jós, aki húsz évnél kevesebbre becsülte volna a nők követelésének beteljesedését.

A helyzet ez volt: a legutóbbi svéd választójogi reformot megelőzően az akkori liberális kormány, statisztikai adatokat vétetett fel – a férfiakra. (Tout comme chez nous.) A liberális közvélemény tiltakozott ez ellen és követelte a nők statisztikai felvételét is. A parlament mindkét háza tekintélyes szótöbbséggel elrendelte a felvételt, a munkát azonban már új kormány végeztette, mert a férfiak választójoga általánosításának elvetése megbuktatta a liberális kormányt és konzervatívot ültetett helyére.

A konzervatív kormány a statisztikai munkálatokat késleltette és feldolgozásukat végre a nők választójogának egy ismert ellenségére, a konzervatív Reuterskiöld tanárra bízta. Ez az úr kevéssel a stockholmi kongresszus előtt nyújtotta be zagyva, tendenciózusan összeállított anyagát, amelyet a konzervatív többségű parlament és a kormány a nők választójoga sírkövének szánt.

Maga a király is udvariatlan magatartással – a pályaudvarról leszedette a kongresszisták tiszteletére kitűzött zászlókat és a delegátusokat nem hívta meg a szokásos királyi limonádéra – fejezte ki ellenséges indulatát.

De a nők választójogának svéd hívei nem nyugodtak abba, hogy a fejlődés útját ellepő por és sziklatörmelék meglassítsa a haladást: neki gyürköztek és néhány hónap alatt úgy kitakarítottak, hogy a tavalyi hóval együtt a konzervatív többség is elolvadt, az örökéletűnek tartott konzervatív kormány pedig elpárolgott.

Az új kormány felismerve, hogy a liberalizmus teljesen váratlan győzelmét a nőknek köszöni, rögtön magáévá tette a nők követelését, minden győzelmi ünnepén elsősorban a nőknek hálálkodott és rövid, de következetes küzdelem után beláttatta a királyival is, hogy a nők nem várhatnak még húsz esztendeig arra a jogra, amelyben az egész kultúrvilág asszonyai minden egyéb törekvésük alapkövét látják.

Íme a húsz évre kimért fejlődési folyamat 1911. június és 1912. január közt bonyolódott le. Ugrásnak ez azért nem ugrás. Sőt ez az igazi természetes haladás. Az, amelynek útját megtisztítják a természetellenes akadályoktól.

Nem elég a haladást követni. Útegyengetői kell, hogy legyünk, ha a társadalmat reformálni akarjuk, ha tudunk jobbat, mint amit a múlt hagyott ránk, ha azt a jobbat el is akarjuk ültetni az utánunk következők boldogítására.

Nincs ugrás, de van felesleges tekergetőzés, talajjalamosás, sziklaösszegördítés. Nem ugrás még az, ha ezeken az akadályokon diadal-maskodunk. Bennünket akik akarunk, nem téveszthet meg a „nincs ugrás” jelszava. Merjünk akarni!
